

tallets ændringsforslag vedtages, vil 33 forhåndsgodkendte forsøg fra frikommuner af meget forskellig politisk observans bortfalde.

Det er efter flertallets opfattelse vigtigt at fastholde den meget åbne linje i frikommunearbejdet, som betyder, at der er medtaget bestemmelser i lovforslaget, som giver mulighed for forsøg, hvis perspektiver muligvis ikke finder udelt tilslutning fra alle sider.

Det er i overensstemmelse med ideen i frikommunearbejdet, at det er frikommunerne, der selv fastlægger forsøgenes konkrete indhold på baggrund af de lokale krav og synspunkter. Det må så ved forsøgets afslutning vise sig, om der er politisk tilslutning i folketinget til at lade forsøgsresultatet danne grundlag for ændringer i lovgivningen.

Flertallet har tillid til, at frikommunerne kan gennemføre de omhandlede forsøg på forsvarlig vis.

Flertallet skal derfor indstille, at mindretallets ændringsforslag forkastes.

Et *mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende:

For den del af lovforslaget, der hører under miljøministerens område, gælder, at det giver hjemmel til forsøg med ændrede beslutningsgange m.v. – kompetenceflytninger, fristændringer, bortfald af godkendelsesbetingelser – medens der ikke er hjemmel til at afholde forsøg, der indebærer en forringelse af de kvalitetsmæssige krav til miljøet. Dette følger i øvrigt af den almindelige formålsangivelse for frikommunearbejdet, der findes i lovforslagets (og i gældende lovs) § 1.

Frikommuneforsøg, der medfører miljøskader, kan derfor ikke godkendes af miljøministeren. Hvis det skulle ske, at der under et forsøgs afvikling opstår risiko for sådanne skader, er forudsætningen for en meddelt godkendelse faldet bort, og det er da miljøministerens ansvar at bringe forsøget til op-hør.

For den del af frikommuneforsøgene, der omhandler forsøg inden for planlovgivningen, vil det radikale venstre ikke modsætte sig, at der kan gennemføres forsøg med ændrede beslutningsgange, fristændringer m.v., men det radikale venstre ønsker at fremhæve, at der allerede i den eksisterende lovgivning er sikret en betydelig decentralisering. Det radikale venstre ønsker også at påpege,

at med de hidtil kendte forsøgsprojekter vil man ikke med rimelighed kunne forvente at drage landspolitiske konsekvenser af de pågældende forsøg.

Imidlertid må en endelig stillingtagen, som det gælder alle andre forsøg, afvente forsøgsresultaterne og vurderingerne heraf.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag samt de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag, bortset fra nr. 9. Såfremt mindretallets ændringsforslag nr. 8 bliver forkastet, vil mindretallet dog stemme for ministerens ændringsforslag nr. 9.

Mindretallet gav ved lovforslagets 1. behandling udtryk for skuffelse over, at en del af forsøgene er meget små og ubetydelige, og at en lang række interessante forsøgsforslag ikke var færdigbehandlet af de forskellige ministerier, så der kunne søges hjemmel til at gennemføre dem. Det fremgik også, at der blandt de få mere vidtgående forsøg i lovforslaget er et overtal af forsøg, som er i overensstemmelse med regeringspartiernes opfattelse, og et fåtal, der er kontroversielle for regeringen.

Dette indtryk er blevet forstærket under udvalgsbehandlingen dels ved de ændringsforslag om yderligere hjemmeler, som indenrigsministeren har stillet, dels ved de mange oplysninger, der er fremkommet om forsøgsønsker, som er blevet nægtet fremme af fagministrene. Det gælder forsøg med udvidet barselorlov, med sabbatordninger, udvidede muligheder for at sætte kommunal virksomhed i gang, ændrede regler for forældrebetaling i daginstitutioner, en række beskæftigelsesforslag m.m.

Mindretallet må på ét punkt generelt afvise de foreslåede hjemmeler til forsøg. Det gælder de hjemmeler, som miljøministeren søger på nogle miljø- og planlægningsområder, hvor der er alvorlig risiko for, at der træffes kritisable beslutninger, som ikke senere kan gøres om. Det drejer sig i øvrigt i næsten alle tilfælde om forsøg, hvor et flertal i folketinget har afvist at ændre på lovgivningen til skade for vort miljø.

Mindretallet ser meget gerne, at primærkommuner og amtskommuner laver en samlet planlægning, der også indbefatter natur-